

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ**

**ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
КЗ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ДУ «УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ РОЗВИТКУ ОСВІТИ»**

**МАТЕРІАЛИ
РЕГІОНАЛЬНОЇ МІЖУНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ВИКЛИКИ ТА НАПРАЦЮВАННЯ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ – СТРАТЕГІЯ
СТАБІЛЬНОСТІ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

ЗАПОРІЖЖЯ 2026

ФОРМУВАННЯ «SOFT SKILLS» У ЛІКАРІВ СТОМАТОЛОГІВ НА ЕТАПІ ІНТЕРНАТУРИ Міщенко О.М., Манухіна О.М.	78
ЦИФРОВА АДАПТАЦІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ ПРИФРОНТОВИХ ТЕРИТОРІЙ: ТЕХНОЛОГІЧНІ НАПРАЦЮВАННЯ ТА ВЕКТОРИ МАЙБУТНЬОГО Нагорний В.В., Нагорна Н.О., Парченко М.В.	81
ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ТЕЛЕМЕДИЦИНА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДІАТРІВ В УМОВАХ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ Недельська С.М., Самохін І.В., Кряжев О.В., Мазур В.І., Ярцева Д.О., Кляцька Л.І., Федосєєва О.С., Лямцева О.В.	83
МЕТОДОЛОГІЯ ВИКЛАДАННЯ У ЗДМФУ КЛІНІЧНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПРОПЕДЕВТИКА ПЕДІАТРІЇ У ПРИФРОНТОВОМУ РЕГІОНІ МІСТА ЗАПОРІЖЖЯ Пацера М.В.	84
РОЗРОБКА ТА ВПРОВАДЖЕННЯ САЙТУ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ БІОСТАТИСТИКИ ТА МЕТОДИ СТАТИСТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ» ЯК СКЛАДОВОЇ ІНФОРМАЦІЙНО- ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ Пишнограєв Ю.М., Строїтелева Н.І.	86
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ БІОСТАТИСТИКИ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ У МЕДИЧНИХ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ Пишнограєв Ю.М., Строїтелева Н.І.	89
ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОЗВІТІВ У ПРОЦЕСІ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ НА КЛІНІЧНІЙ КАФЕДРІ Підкова В.Я.	91
ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ В УМОВАХ ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ: ВПЛИВ НА КОГНІТИВНІ ФУНКЦІЇ ТА КЛІНІЧНЕ МИСЛЕННЯ Подсевахіна С.Л., Паламарчук О.І., Чабанна О.С., Мирний Д.П.	94
КЛІНІЧНО-ОРІЄНТОВАНА ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА В УМОВАХ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ: ВИКЛИКИ, АДАПТАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ, РЕЗУЛЬТАТИ Подсевахіна С.Л., Паламарчук О.І., Чабанна О.С., Мочоний В.О.	97
ЗБЕРЕЖЕННЯ КОНТИНГЕНТУ ЗДОБУВАЧІВ ЯК ПРОВІДНИЙ ПРИНЦИП РОБОТИ ДЕКАНАТУ Полковніков Ю.Ф., Звягіна Г.О., Земляний Я.В., Потоцька О.І.	101
ВІРТУАЛЬНІ ЛАБОРАТОРІЇ ТА ІN SILICO ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК АЛЬТЕРНАТИВА ТРАДИЦІЙНОМУ ПРАКТИКУМУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ Риженко В.П., Алієв А.Т.	104
ЕКОСИСТЕМА MICROSOFT 365 ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАБІЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗВО ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ Риженко В.П., Дмитрієв В.С.	106
ТЕХНОЛОГІЯ СТВОРЕННЯ АДАПТИВНОЇ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ДО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІСПИТУ КРОК НА БАЗІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ПРОГРАМИ ANKI Рижов О.А.	108
ЗНАЧЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ДЛЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ Сердюк Д.Г.	111

2. Положення про моніторинг якості вищої освіти у Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті. URL: https://nmv.mphu.edu.ua/upload/normatyvni_dokumenty_mphu/monitoring.pdf (дата звернення: 08.04.2026).

3. Положення про організацію контролю академічної успішності у Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті. URL: https://nmv.mphu.edu.ua/upload/normatyvni_dokumenty_mphu/kontrol_ustpik.pdf (дата звернення: 13.04.2026).

ВІРТУАЛЬНІ ЛАБОРАТОРІЇ ТА IN SILICO ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК АЛЬТЕРНАТИВА ТРАДИЦІЙНОМУ ПРАКТИКУМУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Риженко В.П.

доцент кафедри медичної та фармацевтичної інформатики
і новітніх технологій ЗДМФУ

Алієв А.Т.

студент 1 курсу ХНЕУ ім. С. Кузнеця, спеціальність інженерія
програмного забезпечення

Ключові слова: віртуальні лабораторії, in silico дослідження, медична освіта, воєнний стан, цифровізація.

Вступ. В умовах воєнного стану та постійних безпекових загроз заклади вищої освіти стикаються з критичною проблемою: неможливістю повноцінного проведення традиційних лабораторних та практичних занять. Фізичний доступ до інфраструктури часто обмежений, а використання хімічних реактивів чи складного обладнання несе додаткові ризики. У цьому контексті перехід до віртуальних симуляцій та комп'ютерного моделювання (методів in silico) стає не просто тимчасовим рішенням, а фундаментальною стратегією збереження якості вищої освіти.

Використання віртуальних лабораторій дозволяє перенести експериментальну базу в безпечне цифрове середовище. Цифрові платформи дають можливість відпрацьовувати складні алгоритми та проводити експерименти без фізичної присутності в лабораторіях. Завдяки хмарним технологіям студенти отримують цілодобовий доступ до навчальних матеріалів та симуляторів. Це забезпечує гнучкість навчального процесу навіть в умовах нестабільного енергопостачання, оскільки результати роботи автоматично зберігаються в хмарі.

Методи комп'ютерного моделювання дозволяють студентам продовжувати повноцінну наукову та практичну роботу без використання класичних «мокрих» лабораторій. Здобувачі освіти навчаються використовувати бази даних та спеціалізовані алгоритми для прогнозування властивостей речовин, аналізу біологічних процесів або тестування гіпотез. Робота з методами *in silico* формує навички аналітики та критичного мислення, наближаючи навчальний процес до реалій сучасних глобальних досліджень, де комп'ютерний аналіз часто передує фізичному експерименту.

Застосування сучасних інформаційних технологій значно підвищує ефективність самостійної роботи студентів. Інтелектуальні адаптивні системи здатні аналізувати помилки під час віртуальних експериментів та пропонувати шляхи їх виправлення. Водночас використання автоматизованих систем тестування на базі цифрових симуляцій дозволяє викладачам об'єктивно оцінювати не лише теоретичні знання, а й практичні навички в дистанційному форматі.

Впровадження віртуальних інструментів суттєво знижує витрати закладу освіти на закупівлю витратних матеріалів, обслуговування обладнання та енергоносії. Крім того, можливість навчатися та проводити дослідження у безпечному, контрольованому цифровому середовищі знижує рівень стресу як у студентів, так і у викладачів. Це сприяє утриманню молоді в регіоні та збереженню інтелектуального потенціалу громади.

Висновки. Інтеграція віртуальних лабораторій та досліджень *in silico* в умовах воєнного стану є ефективною стратегією подолання освітньої кризи. Цей вимушений перехід стимулює цифровізацію вищої школи та наближає її до світових стандартів. Після стабілізації безпекової ситуації ці методи стануть невід'ємною частиною гібридного формату навчання, забезпечуючи підготовку висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців.

ЛІТЕРАТУРА

Соболенко Л. Ю., Коршевнюк Т. В., Філь В. М. Впровадження віртуальних лабораторій в освітній процес для підвищення доступності біологічної освіти в Україні. Педагогічна Академія: наукові записки. 2025. Вип. 17. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15275786>.